

HIERONYMUS.

¹ **GADARA**, urbs trans Jordanem contra Scythopolim, & Tiberiadem ad Orientalem plagam sita in monte, ad cujus radices aquæ calidæ erumpunt balneis desuper edificatis.

² **GADDA**, in tribu Juda. Est autem hodièque villa in extremis finibus Daromæ contra Orientem imminens mari mortuo.

³ **GADDERA**, in tribu Juda: nunc appellatur villa ad regionem civitatis Eliensis pertinens nomine Gadora circa Terebinthum.

⁴ **GADDI**, quam percussit Azaël rex Damasci. Posita est & supra Gadda.

⁵ **GADER**, turris ubi, habitante Jacob, Ruben patris violavit thorum; quæ absque G littera Ader in Hebræo scribitur.

⁶ **GADER**, hujus regem interfecit Jesus. Legimus quod Jacob trans turrin Gader fixerit tabernaculum suum.

EUSEBIO.

Γάδαρα, πόλις ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην ἀντικρὺ Σκυθοπόλεως καὶ Τιβεριάδος πρὸς ἀνατολαῖς ἐν τῷ ὄρει. οὗ πρὸς ταῖς ὑπεργίαις τὰ τῶν θερμῶν ὑδάτων λουτρά παράκειται.

⁷ Γάδδα, φυλῆς Ἰούδα. κώμη ἐστὶ καὶ νῦν ἐστὶν ἐν ἐσχάτοις τοῦ Δαρωμά.

Γάδερα, φυλῆς Ἰούδα. Γίδαρά ἐστι κώμη ἐν ὁρίοις Αἰλίας περὶ τὴν Τερέβινθον.

Γάδδαι, ταύτην ἐπάταξεν Ἀζαήλ. καί ται δὲ καὶ ἀνωτέρω Γάδδαν.

Γάδεγ, πύργος, ἔνθα κατοικήσαντος τοῦ Ἰακώβ, Ρεβὴν τῇ Βάλα ἐπαύσατο.

Γάδεγ, καὶ ταύτης βασιλεὺς ἐπάταξεν Ἰησοῦς. καὶ Ἰακώβ δὲ ἐπέκεινα τοῦ πύργου Γάδεγ ἔστησε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ.

EUSEBIUS.

GADARA, civitas ultra Jordanem contra Scythopolim & Tiberiadem ad Orientalem plagam in monte (sita.) Ubi ad ministeria calidarum aquarum lavacra præsto sunt.

GADDA, tribus Juda. Vicus est usque hodie in extremis finibus Daroma.

GADIRA, tribus Juda. Gidora est vicus in finibus Eliæ circa Terebinthum.

GADDI, hanc percussit Azaël. Extat superius (vox) Gaddam.

GADER, turris, in qua habitante Jacob, Ruben insurrexit adversus Balam.

GADER, & hujus regem percussit Jesus. Jacob autem trans turrin Gader erexit tabernaculum suum.

GADEROTH, urbs in tribu Juda, 2 Paral. xxviii. v. 18. Eadem videlicet quæ Jos. xv. v. 41. dicitur **GIDEROTH**.

GADGAD. Vide **GAGADDA**.

GADI. Vide supra **GADDI**.

GADOR, occupasse leguntur Simeonitæ sub Ezechia rege, 1 Paral. iv. v. 39. Sed ubi hæc *Gador* sita fuerit admodum obscurum est. Eam Adrichomius esse censet, quæ dicta est *Gedor* in tribu Juda, Jos. xv. v. 58. (quam tamen ipse nullo argumento in tribu Dan reponit,) quam adhuc occuparent Ezechia tempore aliqui Chananæi, qui & ibi supra, 1 Paral. iv. v. 40. dicuntur *de stirpe Cham*; neque id mihi displicet; nam &

NOTÆ.

1. Hujus urbis nulla usquam in Scriptura fit mentio saltem in versione nostra; at in hoc libro de locis Hebræicis, apud Josephum, aliosque bonos auctores sæpius. Addo verò etiam in Scriptura, si Græcum textum consulas Evangeliorum, haberi ex eavocedeductum nomen patronymicum, Marci 5. v. 1. Luca 8. v. 26, & 37. ubi pro eo quod in versione nostra habemus, *regionem Gerasenorum*, in Græco textu legas τὴν χώραν τῶν Γαδασηνῶν, *regionem Gadarenorum*. Porro ex illa Græci & Latini textus diversitate multi suspicati sunt eandem esse urbem quæ *Gerasa* & *Gadara* dicta sit. At longè verius est has urbes esse distinguendas: aperte enim eas distinguit Josephus libro ii. Belli Cap. 20. ubi in eodem ipso capite diversa studia *Gadarenorum* & *Gerasenorum* erga Judæos explicat. Distinguit Ptolemæus & Stephanus, qui in eadem Cœlesyria (eiusque enim Cœlesyria pertinebat) *Gerasam* & *Gadaram* constituunt. Itaque verius videtur duas fuisse urbes, & utramque nobilem. De situ utriusque urbis potest esse questio: *Gerasam* in monte juxta mare Galilææ, nec procul termino ejusdem maris Australi constituit Adrichomius, *Gadaram* paulo Orientaliorem, & ab eo mari nonnihil sejunctam facit: & de *Gadara* quidem, meo judicio, recte sentit, utpote quam Josephus in vita sua trans Jordanem sexaginta stadiis Tiberiade distantem facit, cum mare Galilææ tantum quadraginta stadia latitudinis haberet, ut Josephus iii. Belli Cap. 18. & Hegeppus iii. Belli Cap. 26. afferunt. Tiberias autem ad ejus maris ripam cis Jordanem & mare illud esset: at de *Gerasa* non existimo rectè sensisse, neque juxta mare illud fuisse, sed ipsa *Gadara* etiam Orientaliorem extitisse; siquidem Josephus iii. Belli Cap. 2. disertè videtur *Gerasam* ponere in extremis finibus Trans-Jordanicæ regionis ad Orientem, & juxta Philadelphiam, utpote qui Peræam regionem trans-Jordanicam ab Oriente claudat Philadelphiā & *Gerasa*. Consentit Ptolemæus tum in tabulis Geographicis, ubi *Gerasam* statuit Orientaliorem, & à mari Tiberiadis remotiorem, quam *Gadaram*, tum lib. Geograph. 5. Cap. 15. ubi *Gadare* longitudinis gradus assignat 68. *Gerasæ* verò 68. & Idem infra in voce *Gargasi* indicatur, si tamen eadem sit *Gargasi* & *Gerasa*, quod & nos ibi probamus. Idem satis clarè infra indicatur, ubi sermo est de Jabok fluvio vel torrente, qui dicitur inter Philadelphiam & *Gerasam* fluere. Ab his ergo duabus civitatibus illustribus vicinis potuit eadem regio interjecta appellationem accipere, ut & regio *Gerasenorum*, & regio *Gadarenorum* diceretur. Hæc urbs à Plinio *Gaddara* dicitur, à Strabone *Gadaris*. Urbem hanc *Gadaram* in transamnana regione Perææ metropolim,

eandemque potentem, munitam, & opulentam facit Josephus Lib. v. Belli Cap. 3. **BONFRERIUS.**

2. Nulla hujusmodi urbs eo nomine in Scriptura cernitur, ne apud Septuaginta quidem Interpretes. Mihi autem verisimile est *Engaddi* significari: hæc enim in tribu Juda erat, & juxta mare mortuum; eamque Josephus *Engadda* vocat; decurtata verò voce & capite truncata fiet *Gadda*. **IDEM.**

3. Hæc *Gedera* in nostra versione appellatur urbs in tribu Juda, Jos. 15. v. 36. Eandem, non aliam esse existimo ab ea quæ Jos. 12. v. 13. *Gader* dicitur, cujus regem Josue interfecit: in Hebræo enim facilis est illa additio n in fine dictionis. Sed & in eadem regione erat vallis terebinthi in eadem tribu Juda, quam hic nomine *Terebinthi* significari existimo. Vide supra in voce *Enaim*. **IDEM.**

4. Habent hanc vocem Septuaginta Interpretes, 4 Reg. 10. v. 33. sed non est urbis nomen, sed pro tota tribu Gad ponitur; unde & versio nostra ibi habet *Gad*; vel potius גַּד *Gadi* in Hebræo est nomen patronymicum à Gad, ut sensus illius loci sit; *percussit Azaël omnem terram Galaad, Gaditem & Rubenitem & Manassitem*. Est & in versione nostra locus similis, ubi in Hebræo est *Gadi*, quod est patronymicum à Gad, & in versione nostra *Gaddi*, quod videri possit pro loci nomine positum, 1 Paral. 12. v. 8. cum potius explicari deberet per nomen patronymicum, de Gaditis. Sic & *Gadi* rursum pro *Gad* ponitur, 2 Reg. 23. v. 36. **IDEM.**

5. Habes de hac re, Gen. 35. ubi v. 21. versio nostra meminit *turris gregis*, in Hebræo est *turris* עֵדֶר *Eder*: apud Septuaginta Interpretes nunc in omnibus codicibus is versus deest, quem tamen antiquos Patres legisse seu hic Eusebium, seu Hieronymum in traditionibus Hebræicis in Genesim liquet, licet hic *turrin Ader* legat. Erat hic locus juxta Bethlehem, putaturque is esse in quo Angelus nato Christo pastoribus apparuit, teste etiam Hieronymo in traditionibus Hebræicis in Genesim. **IDEM.**

6. De hac paulò ante dictum est in *Gadara*, quam ab hac non distinguo. Porro *Gader* urbis nomen per a initio scribitur; nomen vero turris per y. Quocirca hæc miscenda & confundenda non sunt, ut videtur hic fieri. **IDEM.**

7. *Gadda* Crediderim scribendum *Γαδδα*, & respici urbem in meridiano tractu Tribus Judæ sitam & memoratam Jos. xv. 22. Vocatur Hebræicè גַּדְדָּא *hadhada*, sed eam *Γαδδα* vocarunt LXX. Intt. ut *Gomorra*, *Gaza*, quæ nomina ab Hain incipiunt. **CLERICUS.**